

Ігор БРИНДАК

У травні традиційно відзначається «День матері», а ще цього місяця завершується навчання в школах і випускники обиратимуть свій майбутній життєвий шлях. Тому в даному номері мова піде про фільм, який поєднав обидві теми: і материнства, і майбутнього життєвого шляху. А конкретніше мова піде про зняту ще в радянський час стрічку Павла Любімова «Шкільний вальс».

Події фільму відбуваються у 70-ті роки минулого століття. Головні герої – це учні випускного класу – Георгій (Гоша) Корабльов та Зося Кнушевицька. Вони відчують симпатію один до одного, але переживають, що майбутнє життя їх розлучить. За декілька днів до останнього дзвоника Георгій і Зося, прогулюючись містом, вели довгу розмову про своє майбутнє, аж доки їх не застала ніч. Тоді Гоша провів дівчину до її помешкання і залишився з нею до ранку. Закінчилося це все тим, що Зося завагітніла. А тоді Георгій взяв її та й покинув. Він пов'язав своє життя із дочкою офіцера на ім'я Діна. Батьки Зосі Кнушевицької стали наполягати, щоб вона зробила аборт. Домовившись з лікарями, вони відправили свою доньку в абортивний відділ. Однак Зося не захотіла знищити свою дитину, вона втекла з лікарні і подзвонила до батька з проханням більше її не розшукувати. Пізніше влаштувалася працювати секретаркою на будівництві, поселилася в гуртожитку для будівельників. І нарешті, народила хлопчика, давши йому ім'я Василь.

Зате батьки Зосі, які її намовляли зробити аборт, не змогли далі разом жити і розійшлися. Не склалося сімейне життя і в Георгія Корабльова. Мучений докорами сумління, він почав випивати, закинув навчання в інституті і розійшовся з Діною. Тобто, фактично, поламав життя і Зосі, і Діні, і самому собі.

Завдяки фільму «Шкільний вальс» стає легше зрозуміти важкі для багатьох Євангельські слова: «Хто любить батька чи матір більше ніж мене, - той Мене не достойний» (Мт. 10, 37). Тими словами Спаситель не скасовує четверту Божу заповідь, навпаки, він сам дотримувався її і навчав цього інших (Пор.: Лк. 2, 51; Мт. 19, 19). Тому ті слова говорять не про те, щоб не любити своїх батьків, а про те, що не можна ніколи слухатися ані їх, ані будь-яких інших людей, коли б вони казали робити щось противне Божому закону. Це якраз і показано у фільмі. Правда, Зося Кнушевицька виросла в радянському середовищі, з Євангелією та з релігією загалом не була знайома, але підсвідомо розуміла,

що те, до чого намовляють її батьки, є злом. І тому воліла радше піти з дому, аніж вбити свою дитину. Але, в той же час, не переставала своїх батьків любити й поважати. Бо пізніше показано: коли вони приходили її відвідати, чи в пологовому будинку, чи в помешканні, - приймала їх з радістю, не висловлювала жодних претензій, та й переконувала їх зійтися знову. Тому цей приклад для нас є дуже повчальним: навіть якщо по совісті ми мусимо відмовити в чомусь нашим батькам, це не означає, що ми повинні втрачати до них повагу загалом.

Важлива проблема, піднята у фільмі «Шкільний вальс» - це захист ненародженого життя. Як бачимо, навіть в радянський час були люди, які розуміли, що аборт – це зло. Тим більше це треба розуміти і в наш час. Якими б аргументами не прикривалися прихильники абортів, вони не можуть змінити суті справи: аборт – це вбивство. Тому ніякого оправдання йому не може бути. Варто у цьому контексті згадати ще одні Євангельські слова: «Кажу бо вам, що коли ви своєю праведністю не перевищите книжників та фарисеїв, не увійдете в Царство Небесне» (Мт. 5, 20). А тут виходить, що прихильники абортів не те що не перевершують книжників та фарисеїв, але навіть людей, які взагалі в Бога не вірять. І це стосується не тільки тих, хто здійснює аборти, але й тих, хто в будь-який спосіб їх підтримує чи пропагує.

Однак дуже часто вбивство ненароджених стає наслідком інших гріхів, зокрема, дошлюбного сексуального співжиття. Це також показано у фільмі. Адже, якби не було цієї ночі між Георгієм і Зосяю, то не було б і всіх наступних проблем, які в них пізніше виникли. І якщо Зося ще зуміла знайти правильний вихід із ситуації, то Георгій взагалі пішов щораз нижче.

Стрічка «Шкільний вальс» закінчується тим, що через рік відбулася зустріч випускників класу. Вчорашні випускники зібралися в своїй колишній аудиторії і один із них, який таємно знімав кінокамерою різні моменти із життя школи, почав прокручувати кадри перед своїми колишніми однокласниками. Всі дивляться, якими вони були школярами, і сміються над тими чи іншими кумедними моментами. Оглядають ці кінокадри Георгій та Зося, бачать всі ці моменти, коли вони були разом і пригадують, якими тоді вони були щасливими. Але на відміну від інших – не сміються. Остаточно додивитись до кінця цю кінохроніку не можуть, виходять із класу і після короткої розмови розходяться кожен у свою сторону. Суть є зрозуміла і без коментарів. Тому хотілося би побажати кожному не мати підстав так пригадувати свою молодість.

Отож, як бачимо, фільм Павла Любімова «Шкільний вальс» може багато чому навчити. І нехай кожен із нас, особливо той, хто починає робити важливий вибір у житті, навчається обирати правильний шлях.

Ігор БРИНДАК. Шкільний вальс // "З любов'ю у світ" №5 2017